

Arcybiskup nowojorski przybywa do Watykanu

Watykan. — Zapowiedź bliższego przybycia do Watykanu ks. Spellmana, Arcybiskupa Nowego Jorku, wywołała żywe zainteresowanie w kołach kościelnych. Podkreślono tu, iż po raz pierwszy w czasie przybycia do Watykanu dostojnik kościelny jednego z państw, znajdujących się w stanie wojny z „osią”. Wyjatek stanowiły tu podróże ks. ks. Kardynałów Gerlier i Suhard (z Lyonu i Paryża), którzy jednak przybyli do Rzymu już po zawieszeniu broni z państwami „osi”.

Watykan. — Zapowiedź bliższego przybycia do Watykanu ks. Spellmana, Arcybiskupa Nowego Jorku, wywołała żywe zainteresowanie w kołach kościelnych. Podkreślono tu, iż po raz pierwszy w czasie przybycia do Watykanu dostojnik kościelny jednego z państw, znajdujących się w stanie wojny z „osią”. Wyjatek stanowiły tu podróże ks. ks. Kardynałów Gerlier i Suhard (z Lyonu i Paryża), którzy jednak przybyli do Rzymu już po zawieszeniu broni z państwami „osi”.

Mgr. Spellman pracował dłuższy czas w Sekretariacie Stanu, którym wtedy kierował Mgr. Pacelli, obecny Papież Pius XII. Arcybiskup Nowego Jorku uda się drogą powietrzną do Lizbony, a stąd — także samolotem — do Rzymu, przy czym władze włoskie obiecały ułatwić mu tę podróż w miarę możliwości.

W upoważnionych kołach Watykanu wyjaśniono przy tej sposobności, iż podróz ta nie ma żadnego charakteru dyplomatycznego, a Arcybiskup amerykański udaje się do Stolicy Apostolskiej jako Arcykapłan nowojorski i naczelną kapelan wojsk USA, walczących w Afryce Południowej. Z tego ostatniego tytułu odbędzie on później podróz do Afryki Północnej.

Z PODRÓŻY KARD. SUHARD
Paryż. — Kardynał Suhard, Arcybiskup Paryża, udał się do Bourges dla osobistego przewodniczenia obchodowi na cześć Mgr. Fillon, Arcybiskupa tego okręgu.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

Przed wyjazdem z Paryża ks. Kardynał odbył konferencję z płk. Pascoet, Komisarzem Gen. do spraw sportowych.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

W Issoudun wydano śniadanie na cześć ks. Kardynała, z udziałem osobistości religijnych.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

HODOWLA ŻUBRÓW NA GÓRNYM SŁASKU
Jak wiadomo, na terenie lasów ks. Pszczyńskiego znajdował się rezerwat dla ochrony żubrów (Jankowice, Studzieniec, Miedziszczce i Kobiór). Prasą niemiecką komunikuje o zwiększeniu się stanu liczebnego żubrów z 7 na 22 znaczącą, iż Górny Śląsk jest jedynym w Europie krajem, gdzie żyją żubry.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

Z komunikatów...

Z. S. R. R. ...

Berlin. — Na północ od Kubaniu odrzucono ataki nieprzyjaciela, który ponosił ciężkie straty. W okręgu Charkowa trwają zaciekłe walki. Na północ od Kurska wypadły sowieckie nieoczekiwane zwolnienia swe tempo. W okręgach Iłmeniu, Wołchowa i Ładogi — nieprzyjacieli otrzymał znaczne posiłki i wznowił swe ataki, ale bezskutecznie. Straty sowieckie wynoszą 101 czołgów.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

ZACHÓD ...

Berlin. — Podczas dziennej ataku bombowców amerykańskich na jeden z portów francuskich na Atlantyku — zestrzelono razem 8 aparatów czterosiłkowych. Lotnictwo Rzeszy dokonało udanych wypadów na jeden z portów południowej Anglii, a w nocy atakowało okręg przemysłowy Swansea przy pomocy wielu bomb zapalających i kruszących.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

AFRYKA

Berlin. — Podczas operacji ofensywnych na froncie tunińskim — otoczono i zdziestakowano oddziały anglo- amerykańskie, zabierając im znaczne ilości sprzętu wojennego. Szybkie są straty marynarki kanadyjskiej.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

Ottawa. — Komunikat oficjalny stwierdza, iż korweta „Louisburg” została zatopiona na Morzu Śródziemnym podczas ataku powietrznego nieprzyjacielskich bombowców.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

Jest to piąta korweta i 11-ty okręt wojenny Kanady, stracone podczas obecnej wojny. Ilość ofiar wynosi 833.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

Z LYONU

Lyon. — Do 28 b. m. można otrzymać po 500 gr. makaronu za znaczek DW ze stycznia b. r. (dla wszystkich kategorii spożywców).

Polityka Turcji

Prasa francuska, w związku z konferencją Churchill — İnönü, snuje liczne rozważania na powyższy temat. Oto, jak ujmuje je te zagadnienia dziennik „La Croix”.

Badanie opinii publicznej we Francji

Vichy. — Zainaugurowany przed rokiem plan „badania opinii publicznej” zostanie niebawem wcielony w życie. Będzie

NOWY SZEF SZTABU USA W EUROPIE

Waszyngton. — Pułkownik C. H. Barth zostaje mianowany szefem sztabu głównego wojsk amerykańskich w Europie.

WYJAZDY ROBOTNIKÓW

Vichy. — Rytm wyjazdów robotników francuskich do Niemiec nie zmniejsza się, gdyż ostatnio z samego Paryża wyjechały trzy pociągi specjalne. Inne transporty pochodzą z Montpellier, Bordeaux, Clermont, Tuluz, Limoges, Châteauroux.

Obowiązek szkolenia zawodowego

Vichy. — Dziennik Urzędowy ogłasza dekret, wprowadzający obowiązek należącego do wykorzystania i szkolenia robotniczego przez pracodawców. Kierownicy przedsiębiorstw są zatem zobowiązani do organizowania bądź własnych kursów szkolenia zawodowego, bądź też tworzenia z innymi pracodawcami tej samej kategorii — wspólnych kursów tego rodzaju.

W kilku wierszach

JEROZOLIMA. — Bawił tu przez kilka dni ks. biskup Gawlina wśród zamieszkałych tam Polaków.

Z operacji w Birmie

Londyn. — Według doniesień agencji Reutersa, rzeczoznawcy wojskowi w Nowym Delhi uważają, iż operacje wojenne w Birmie mogą ulec ewtl. rozszerzeniu dopiero z chwilą nastania chłodnego okresu.

Po zajęciu Gafsy i Seftimi

Vichy. — Po zdobyciu Gafsy, wojska niemieckie posuwają się nadal ku południowi Tunizji. Po zdobyciu resztek drobnych oddziałów anglo- amerykańskich, wojska gen. Nehringa nie napotykają na większy opór. Obecny manewr marsz. Rommla pozwolił mu na zabezpieczenie ważnej części linii Marethu oraz na wzmocnienie obrony od strony VIII armii brytyjskiej.

Sprzedż cukierków na kartki -- od 1 kwietnia

Vichy. — Jak wiadomo, cukierki, składające się z czystego cukru i z prawdziwych soków, czy wyciągów owocowych — posiadają poważne zdolności odżywcze i nadają się, szczególnie w obecnych okolicznościach — dożywiania dzieci.

Loterie krajowej

Vichy. — Główne wygranie z ostatniego losowania Loterii Krajowej — przypadły na poszczególne posiadaczy dziesiątek z różnych okolic Francji, a więc z Paryża, Lille, Amiens, Dunkierki, Reims, Soissons, Dijon itp. Dalsze wygrane podzielono pomiędzy nabywców z Bordeaux, Clermont — Ferrand itp.

OCHRONA LINII KOLEJOWYCH W DEP. HERAULT

Tuluza. — Jak podaje dziennik „La Dépêche” z Montpellier — „Wobec prób dokonania sabotażu na linii kolejowej z Nimes do Montpellier (koło tego ostatniego miasta) — ustanowiono służbę ochrony linii kolejowych, począwszy od 15 bm., przy użyciu miejscowej ludności.

Co wykona ruiny Marsylii?

Marsylia. — Dynamit, łopata i kilof pracują zgodnie nad zniszczeniem starych dzielnic Marsylii, ciągnących się od Starożytności do wylazn Acoules.

OFIARY NALOTU NA MEDIOLAN

Rzym. — Dotychczasowy wykaz strat, poniesionych przez ludność cywilną podczas bombardowania Mediolanu, obejmuje 86 zabitych i 422 rannych, z czego połowę umieszczono w szpitalach.

Murat i Karolina

Wzrasta w poździe Wielkiej Rewolucji, później w kawalerskich szarżach, w szeregu broni, w dymie prochu, w urwajcie bitwy pod Mantoue, Roberdo, Saint-Georges. Egipci, Aleksandria, Piramidy — znaczący staw młodego generała kawalerii.

Zasoby Ukrainy

Vichy. — Na obszarach Ukrainy, zajmujących 445.000 km. kwadratowych (nieco mniej niż Francja), zamieszkiwała w 1940 ludność składająca się z 31 milionów mieszkańców, w czym 20 mil. chłopów. Zbiory ich 16-ważyły się 230 milionom kwintali zbóż, co przekracza produkcję Kanady, Francji i Argentyny.

Zachód...

Berlin. — Podczas dziennej ataku bombowców amerykańskich na jeden z portów francuskich na Atlantyku — zestrzelono razem 8 aparatów czterosiłkowych. Lotnictwo Rzeszy dokonało udanych wypadów na jeden z portów południowej Anglii, a w nocy atakowało okręg przemysłowy Swansea przy pomocy wielu bomb zapalających i kruszących.

Daleki wschód...

Tokio. — Wojska japońskie prowadzą akcje lokalne w różnych punktach frontu birmańskiego.

Czung-king...

Czung-king. — Japończycy wyładowali w porcie Samsul i postępują się ku północy w prowincji Kwantungu.

Wzrost Murata...

Wzrasta w poździe Wielkiej Rewolucji, później w kawalerskich szarżach, w szeregu broni, w dymie prochu, w urwajcie bitwy pod Mantoue, Roberdo, Saint-Georges. Egipci, Aleksandria, Piramidy — znaczący staw młodego generała kawalerii.

Straty marynarki...

Ottawa. — Komunikat oficjalny stwierdza, iż korweta „Louisburg” została zatopiona na Morzu Śródziemnym podczas ataku powietrznego nieprzyjacielskich bombowców.

Wzrost Murata...

Wzrasta w poździe Wielkiej Rewolucji, później w kawalerskich szarżach, w szeregu broni, w dymie prochu, w urwajcie bitwy pod Mantoue, Roberdo, Saint-Georges. Egipci, Aleksandria, Piramidy — znaczący staw młodego generała kawalerii.

Jest to piąta korweta i 11-ty okręt wojenny Kanady, stracone podczas obecnej wojny. Ilość ofiar wynosi 833.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

Wzrost Murata...

Wzrasta w poździe Wielkiej Rewolucji, później w kawalerskich szarżach, w szeregu broni, w dymie prochu, w urwajcie bitwy pod Mantoue, Roberdo, Saint-Georges. Egipci, Aleksandria, Piramidy — znaczący staw młodego generała kawalerii.

Straty marynarki...

Ottawa. — Komunikat oficjalny stwierdza, iż korweta „Louisburg” została zatopiona na Morzu Śródziemnym podczas ataku powietrznego nieprzyjacielskich bombowców.

Wzrost Murata...

Wzrasta w poździe Wielkiej Rewolucji, później w kawalerskich szarżach, w szeregu broni, w dymie prochu, w urwajcie bitwy pod Mantoue, Roberdo, Saint-Georges. Egipci, Aleksandria, Piramidy — znaczący staw młodego generała kawalerii.

Straty marynarki...

Ottawa. — Komunikat oficjalny stwierdza, iż korweta „Louisburg” została zatopiona na Morzu Śródziemnym podczas ataku powietrznego nieprzyjacielskich bombowców.

VICHY. — Dziennik Urzędowy ogłasza ustawę w sprawie uznania Legionu Ochotników Francuskich do walki z bolszewizmem — za organizm użyteczności publicznej.

Podczas próby odbicia straconych poprzednio pozycji kościelnych w Sztokholmie, a doniesienia ze Sztokholmu twierdzą, iż wojska „osi” zdobyły już Seftimi, o 80 km. na południe od Gafsy. Ta sama despatch dodaje, iż wojska amerykańskie bronią się jeszcze dokoła ważnej pozycji strategicznej w Toscer, ale opór ten prawdopodobnie nie potrwa już długo.

Wzrost Murata...

Straty marynarki...

Wzrost Murata...

Straty marynarki...

TO IOWO

Murat i Karolina

Szwajcaria nie odczuwa głodu

Stulecie „Tajemnic Paryża”

GOŁĘBIE POCTOWE

Nawet w dzisiejszej epoce radiowej, oddziały walczące przy przekazywaniu wiadomości mają wiele zaufania do gołębi pocztowych. Gdy już wszystkie środki łączności zostaną przebrane, gołębki odgrywa decydującą rolę i jest nieraz „ostatnią deską ratunku”. Z drugiej strony jest on nawet lepszy od środków technicznych, bowiem raporty przesyłane lotem ptaka — o ile gołębia nie zestrzela, co się zdarza zresztą niezmiernie rzadko — dojdzie na miejsce przeznaczenia absolutnie nie narazony na tak rozwinięty dziś — podsłuch.

Gołębki pocztowe jest bodajże najstarszym w świecie środkiem łączności. Już starożytni Egipcjanie na trzy tysiące lat przed Chr. używali gołębi, przesyłając nimi ważną korespondencję, której nie można było powierzyć człowiekowi raz ze względu na tajemnicę, drugi z uwagi na czas. Grecy korzystali z ich usług podcza Izgrzyckich Olimpijskich, by jak najszybciej i jak najdalej rozgłosić imiona zwycięzców, a Marek Antoniusz w r. 43 przed Chr. posługiwał się gołębiami w celach wojskowych, podczas bitwy.

Miłość ich, która wybuchła wówczas na tym balu od pierwszego spojrzania, była namiętna, gorąca i szczerą. Kochali się wzajemnie i szczęście mieszkano w ich domu. Mieli dwie córki tak piękne jak malka i dwóch chłopców przystojnych jak ojciec.

Murat przy boku Napoleona podbił świat. Cesarz obdarzył go coraz większymi zaszczytami i dostojenstwami. Został więc stopniowo podniesiony do godności namiestnika Paryża, marszałka Cesarstwa, księcia, wielkiego admirała, wreszcie po bitwie pod Austerlitz do tytułu wielkiego księcia.

Mimo, że spędzał długie nierzadkie miesiące za domem, serce jego było tylko dla Karoliny i ona również odwzajemniała mu się potęgą uczucia, towarzyszyła mu myślami w jego zwycięskich wyprawach, dumna była z niego i wprost uwielbiała swego równie pięknego jak nieustraszonego męża.

Po powrocie z wyprawy hiszpańskiej Murat zostaje podniesiony do godności króla Neapolu w r. 1808. Spełnił się skrytym marzeniem Karoliny: została królową. I jej miłość do męża była jeszcze bardziej płomienista — królewska.

Ale lata szczęścia i radości skończyły się pod Waterloo.

Taki trening zaczyna się od dwóch tygodni a dystans powiększa się z dnia na dzień, z tygodnia na tydzień. Wypuszczony z jakiegoś miejsca wzbija się niemal prostopadłe w górę, zatacza kilka kół dla odnalezienia kierunku, po czym idzie prosto do stacji macierzystej, nie zbaczając z linii prostej. Jeżeli w drodze spotka go burza, szuka schronienia, po czym kontynuuje dalej swą podróż.

Tręgnię gołębi belgijskich lub holenderskich odbywa się na linii Tours (Indre - et - Loire) — Amsterdam lub Antwerpia. W linii powietrznej jest to odległość 500—600 km, którą gołębki przebywają w ciągu dnia. Wypuszczane z Tours rano, są w Antwerpii po południu a w Amsterdamzie wieczorem. Odległość ta przy dalszych treningach jest stopniowo zwiększana. A więc przychodzi Dax, Bajonna i Pau, oddalone od Antwerpii w linii prostej o 1.000 km., później Mirande del Ebro (Hiszpania) — 1.150 km., wreszcie Alger — 1.600 km. Bardzo uczeszaną stacją jest również Barcelona. Gołębki przeznaczone są do tych stacji bądź specjalnymi pociągami, bądź samolotami.

Miłośnicy - hodowcy i uczeni zastanawiają się, jak wytłumaczyć ten nadzwyczajny zmysł orientacyjny u gołębi pocztowych. Jest to jeszcze jednak wielka tajemnica. Podobno gołębki są bardzo czule na jakieś bliżej nieznanne fale, na jakieś promieniowanie, które rozstrzyga o ich orientacji.

Gołębki są b. wierni swej małej rodzinie i naodwrot — i choćby oddalił go od niej tysiące kilometrów, zawsze powróci. Ma również w literaturze swoje miejsce przez ładną bajkę La Fontaine'a p. t. „Dwa gołębki”.

Napoleon został wywieziony na wyspę św. Heleny, Murat wypędzony przez Austriaków z Neapolu schronił się do Francji. Tu umieścił rodzinę w bezpiecznym miejscu, sam zaś zamysł zorganizować armię i dalej kontynuować walkę. Lecz król bez korony, choć żołnierz wielki i stanny, nie mógł znaleźć należytego poparcia. Z całej swej ogromnej fortuny pozostał mu tylko diament w kształcie przyrostu przez żonę, przez ukochaną żonę, którą nie miał zobaczyć już nigdy...

Tymczasem wyznaczono cenę na głowę Murata i nieustraszonego żołnierza, zdradźcą cesarza, ukryty w małym domku koło Tulonu i osaczony niemal całkowicie, za namową towarzyszy w ucieczkę wyruszył. Murat zdecydował się barką rybacką uciec na Korsykę. Podczas drogi szalejąca burza i chłód zagrażały ustawicznie zatonięciem. Nadkładkami trudami, niemal rozbitą barką wyładowano wreszcie w Bastii na Korsyce.

Tu Murat odnajduje garść swych wiernych żołnierzy. Sprzedaje diament żonę, ekwipunek małeńki oddział, kupuje sześć większych barył i decyduje się na szalejący niemal krok: chce wyładować we Włoszech i odbić tron neapolitański. Kapitan Barbara komendant tej małej floty, usilnie podtrzymuje w Muracie wiarę w pomyślność przedsięwzięcia.

Pewnego ranka flota była przybrana morze, ładując naprzeciw Pizy. Oficerowie, choć zapewnieni przez Barbarę, że Neapol czeka tylko na Murata, przezwyciężają możliwość zasadki i namawiają króla do powrotu na Korsykę. Murat jednak znowu zapalony przez Barbarę decyduje się wyładować i na czole 40 żołnierzy schodzi na ląd. Pod Pizą warty nieprzyjacielskie otwierają silny ogień. W pomoc im przybiegają chłopcy z widzieli. Murat wycofując się nad morze — niegdyś — z jego floty nie ma nawet śladu. Odąpnęta.

Barbara sprzedała Murata. Otoczony i uwięziony do niewoli trzy dni spędza zamknięty w ciemnej celi fortecznej. Chodząc wzdłuż i wszerz celi, wspominał swe zwycięstwa, swe walki, swe życie i płakał... Ale nie płakał ni straconej korony, ni fortuny, ni glorii. Płakał swą wielką miłością.

Sąd wojenny skazał go na śmierć przez rozstrzelanie. Generał Nunziante, komendant prowincji, rąpał Murata o ostatnie jego życzenie. Murat pragnął napisać list, ostatni list do żony:

„Karolino, ty i moje dzieci byliście moją jedyną miłością. Przyszła moja ostatnia godzina; za kilka minut będę pozabawiony życia, za kilka chwil ty nie będziesz miała małżonka. Nie zapominaj mi nigdy. Moje życie nie było splamione żadną niesprawiedliwością. Żegnaj... Żegnaj...”

13 października 1815 r. o świcie rozstrzelano Murata. Nie pozwolił sobie zawiązać oczu: tyłem przecięty już razycy patrzył śmierci w oczy — z odwagą. I padł na fortecny bruk z umiennym Karoliny na ustach.

Gdy go podnieśli o celem pogrzebania, grabarz znalazł pod jego kosałką przy sercu portrecik królowej Neapolu.

Berno. — Kwęście gospodarcze są na pierwszym planie zainteresowań rządu szwajcarskiego. Rozstrzygnięciem ich jest trudne. Idzie tu bowiem o zaspokojenie potrzeb życiowych kraju, otoczonego ze wszystkich stron przez państwa w stanie wojny, a pozbawionego dostępu do morza. Od surowej kontroli cen i utrzymania równowagi budżetowej uzależniony jest los pieniądza. W miarę zaostrzenia się konfliktu — trudności rosną, a gospodarka staje się coraz bardziej „kierowaną” przez rząd.

Rada Federalna robi wszystko, co jest w jej mocy, dla ochrony interesów kraju i mieszkańców. Naród szwajcarski, który dał dostateczne dowody rozumu, doskonale rozumiał sytuację i podporządkowuje się jej z przykłądną dyscypliną.

Pomimo przeszło trzyletniej wojny — Szwajcaria nie odczuwa głodu. Jej zdolność przetrwania pozwoliła na przew-

Uroczystości gwiazdkowe w Commentary

Zarząd Komitetu z nauczycielem p. Gierczakiem urządził pierwszą gwiazdkę w szkółce na Ferrieres. Najpierw odśpiewali koledy w cztery głosy. Następnie dzieci odśpiewały „Jasełka”. Pośród innych szkolnych zespołów na Ferrieres nie ma się zebrał i był zadowolony, że ich udział, pomimo że to był pierwszy występ, tak sprawnie wypadł. To też nie było brak owacyjnych oklasków. Następną była herbata dla wszystkich dzieci przy czym odśpiewano kilka pieśni narodowych.

Gdy nastąpiło zakończenie, to padła okrzyki: „Niech żyje nasza szkoła na Ferrieres”.

Zarząd Komitetu z nauczycielką p. Gierczakową urządził gwiazdkę dla dzieci szkolnych w Commentary. Dzieci odśpiewały „Jasełka”, „Krasnoludki” i inne sztuki.

Proszona Dera złożyła życzenia, następnie św. Mikłaj rozdali paczki dzieciom szkolnym i dzieciom jeńców polskich.

Za Zarząd — Jędrasik.

VICHY. — P. Marszałek przyjął grupę specjalistów zarządzeń gospodarczych na okres powojenny. Grupa tej przewodniczył p. Ricard, dawny minister rolnictwa, jako prezes i założyciel tej organizacji.

CO PISZE PRASA?

„La Croix”:
Lotnikowie „osi”:
„Poza lotniskowcami japońskimi — floty „osi” posiadają flotę lotniskowców niemieckich „Graf Zeppelin”. Sprawozdania z bombardowań Genui, do konających przez lotnictwo brytyjskie (listopad 1942) wskazywały jednak, że szybkiemu okręt włoski „Roma” (28 września), będący w stadium przerobki na lotniskowiec — został poważnie uszkodzony wybuchem bomb. W związku z tym, admirałowie rzymska powróć do swego poprzedniego punktu widzenia, usłanego przez admirała Cavagnari, b. sekretarza stanu do spraw marynarki. Uważał on, że budowa tego rodzaju jednostek nie jest pożyteczna dla floty włoskiej, wobec specyficznych warunków stręsy jej operacji i możliwości zmobilizowania każdej chwili, z baz lądowych, wszystkich potrzebnych sił lotniczych dla akcji na środkowym odcinku Morza Śródziemnego. Ciężkie szkody, jakie poniosły floty w lotniskowcach od wybuchu wojny — przeważnie w wyniku torpedowania przez łodzie podwodne — świadczą o kruchości tych aparatów”.

Planu sowieckie...
„Le Memorial”:
„Dotąd nieufność względem Z.S.R.R. była znacznie żywszą w Stanach Zjednoczonych, niż w Anglii. Jednakże nawet w Londynie nie ma dnia, by sprawy tej nie poruszano w Izbie Gmin, czy też na łamach dzienników. Wynika to stąd, iż sowieckie plany hegemonii światowej, a zwłaszcza ich zamiary europejskie — stają się coraz bardziej sprężynami z polityką angielską. Anglo-Sasi mogliby ew. zamknąć oczy na sprawy krajów bałtyckich, czy Fińskiej (choćaż ta ostatnia nie zerwała dotąd swych stosunków dyplomatycznych z U.S.A.) lecz jeśli chodzi o Polskę, dla której Anglia wypowiedziała wojnę — to konflikt wydaje się niemożliwym do rozwiązania. Jak bowiem pogodzić żądania rządu polskiego, przezywającego w Londynie z Sikorskim oraz plany ekspansji sowieckiej? W razie zaś zwycięstwa wojsk rosyjskich, jak je zatrzymać nad granicą polską, jak i nad wszystkimi granicami europejskimi?”

trwanie. Całkowite stosowanie planu Wahlena daje nawet możliwość utrzymania pęgnego dostaw. Czy będzie to jednak trwałe? Nie można się na tym opierać. Należy wwieźć jak najwięcej ilości towarów. Jak je znaleźć i jak przywieźć? Marynarka, powstała na skutek wypadków, pomaga częściowo do rozwiązania problemu. 10 statków nie może jednak wystarczyć, wobec czego p. Dutweiler — geniusz z punktu widzenia jednego, niespokojny ducha dla innych — zaleca utworzenie silnej floty handlowej. Wydaje się to słusznym. Otrzymałoby się w ten sposób dużą obniżkę cen (oczywiście po wojnie).

P. Staempfli, kierownik departamentu gospodarki, utworzył sprawnie funkcjonujący organizm kontroli cen. Najlepszym dowodem tego jst, że w 1918 roku ceny były znacząco wyższe od dzisiejszych, pomimo lepszej koniunktury. Nie jest ona jednak wystarczająca i będzie musiała być zwiększona. Jedną z najlepszych ekonomistów romańskich twierdzi, że walory ruchome wywarają zbyt wielki wpływ na niektórych kapitalistów. Podkreśla i dnoceńszeń, że być może, zastopowanie zostają środki ograniczające rozmiary dokonywanych transakcji.

Intencja państwa okazała się niezbędna. Dawna ekonomia jest już nieodpowiednia, i mogłaby spowodować nadużycia fatalne dla kraju.

KACIK LEKARSKI

Oddychanie nosem

Dlaczego lekarze stale nawołują ludzi do oddychania nosem a nie ustami? Z tej prostej przyczyny, że powietrze, nawet w polu lub w lesie nie jest zawsze całkowicie czyste. Zawiera ono liczne domieszki ciał stałych, których dostanie się do płuc nie jest rzeczą pożądaną.

Nos posiada rodzaj filtru, oczyszczającego powietrze. Przewod nosowy składa się z dwóch otworów oddzielonych od siebie, jakby przepierzchnię utworzoną częściowo z kości. W każdym z tych otworów wystają od ściany bocznej tak zwane nuzsle nosowe, z których dwie leżą wyżej. Te muszle nosowe, utworzone z delikatnej kości, pokryte są błoną śluzową i dzielą każdy z otworów nosowych na trzy przewody, przez które przeciskać się musi powietrze, by dostać się do tchawicy a później do płuc.

Chłodzące tymi-otworami powietrze do nosa zostawia już przy samym wejściu grubszą warstwę czyszczenia we włosach, które pełnią jakby funkcje małych miotek. Same otwory nosowe umieszczone są tak, że powietrze musi się skierować ku górze i uderzyć w dach nosa, a przez to zmienić swój kierunek. Wskutek tego zwalnia się jego szybkość, a zawieszona w nim nieczystości opadają na dno z powodu swego większego ciężaru.

Utworzone przez muszle przewody nosowe hamują też szybkość wchłaniania powietrza, a to w tym celu, by mogło ogrzać się dostatecznie. Ogrzana powietrza dokonuje krew znajdujaca się w błonie śluzowej, a wilgoci dostarczają naczynia limfatyczne, które utrzymują błonę śluzową

Paryz. — W 1842 r. gdy Eugeniuś Suc zabrał się do pisania swych „Tajemnic Paryża” — wśród społeczeństwa paryskiego zauważyć się dawała fałszywa bunt i niezadowolona. Lepsi zaczęli się głęboko zastanawiać nad pomurkami, idącymi z dołu. Uprzytomniono sobie, że monarchia lipcowa nie potrafiła rozwiązać szeregu gwałdnien społecznych, jakie sobie narzucała; szereg lepszych jednostek poświęcił się więc ich rozwiązaniu.

Sue, jak wielu innych, zainteresował się głębiej tymi aktualnymi problemami, czując, że przeznaczone mu jest spełnienie wyższej roli od zabawiania próżniaków i położenie cegiełki pod budowę nowego gmachu.

Mając tę wzniosłą myśl na celu — zabrał się do komponowania swych „Tajemnic Paryża”.

Po ukazaniu się pierwszego tomu — w r. 1843 — a więc przed stu laty — partia demokratyczna przyjęła w swe szereg tego poleznego współpracownika, który przyniósł jej w ofierze serce i talenty.

Ukazanie się w 1848 r. dzieła „Republicain des Campagnes” i „Le berger de Kravan” — które były czymś w rodzaju manifestu rewolucyjnego — złączyło na zawsze Sue ze szkołą socjalistyczną. W 1850 roku został on wybrany dużą większością głosów Paryżem na członka Zgromadzenia Ustawo-

dawczego. W dwa lata później — wypadki drugiego grudnia przyczyniły się do wygnania pisarza do Ancecy, skąd nie miał już powrócić.

Wpływ jego na literaturę ówczesną był ogromny. Nie należy zapominać, że był to człowiek bogaty, mający wielu przyjaciół, schlebiany przez klasę uprzywilejowaną, za której osobę był uważany. Mógł on, bardziej niż każdy inny pisarz swej epoki, iść za głosem swej własnej fantazji.

Poszedł jednak inną drogą, przedstawiającą więcej ryzyka i niebezpieczeństw, w poczuciu spełnienia szczytniejszego zadania. Zajął się badaniem tych warstw, które dotychczas oglądaliśmy z oddali, wyciągnął na wierzch rany społeczne dla ich ulepszenia, odniósł z obłosem wszystkie te nagiory i przestępstwa ludzkie. Jeżeli niezaszła potrafił być ubrać w taką szatę, która by nie przyprawiała o obrzydzenie i zawrót głowy — zdołał przyjaźnielniej wywołać odpowiedni ferment w umysłach. Zmusił ludzi współczesnych do spojrzeńa prosto w oczy nędzy, od której poprzędnio odwracaćo tylko oczy.

Według Le Soir de Lyon.

ZALOBNE NABOZENSTWO
Zarząd Okręgu Związku Polaków w St. Etienne uprzejmie zaprasza Rodaków z St. Etienne i okolicy na uroczyste nabożestwo żałobne, jako w pierwszą rocznicę, za poległych górników polskich w katastrofie na La Chana.

Nabożestwo zostanie odprawione przez ks. Babieckiego w niedzielę 21 lutego o godz. 9 min. 30 rano, w kaplicy polskiej na Marais w St. Etienne.

Zarząd Okręgu.

NA PACZKI DLA JEŃCÓW
Do Administracji „Wiarius Polskiego” nadesłał p. Turak z Montbrion (Charente) — 100 fr.

Powierzamy oddać sumy i w imieniu jeńców składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

Czy chcesz mieć powodzenie w życiu? A więc poznaj swój charakter!

NIEPUNKTUALNA. — Słusznie martwi się Szanowna Pani swoją niepunktualnością i jeszcze słuszniej postąpiła Pani, zapytując Psychologa w jaki sposób należy nad sobą pracować, by się tel przyzwary życiowej pozbry. Wyłączenie się z tel wady jest naprawdę trudne, lecz jest możliwe. Co to jest niepunktualność? Jest to przeciwieństwo do punktualności. Punktualnością nazywamy umiejętność wykonywania każdej czynności w terminie oznaczonym, czy to przez siebie samego, czy to przez innych. Kto więc zaniedbuje tego terminu, jest człowiekiem niepunktualnym zwłaszcza w razie, gdy to chybienie terminu powtarza się stale. Niepunktualność może wynikać z dwóch powodów: albo z wrodzonej obojętności, z rodzaju wrodzonego lenistwa, z chwiejności zdecydowania się na czyn w chwili, gdy nadchodzi czas działania, z lekkomyślności i braku poczucia odpowiedzialności za swoje postęпки albo też przeciwieństwie z nadmiaru energii, z nadmiaru chęci pracy i czynu przy równoczesnym braku obliczenia, ile czasu każdy czyn wymaga. Często więc ludzie stają się niepunktualnymi skutkiem tego, że chcą zbyt wiele rozmaitych prac wykonać przed tym terminem, w którym mają gdzieś się stawić lub w którym mają dostarczyć zamówionego obiektemu. Ludzie tego rodzaju błądzą z tego powodu, że biorą poza naturalne przeszkody, jak np. przewróż, lub też przeszkody nieprzewidziane, lecz zawsze możliwe, np. tłum na ulicy, uniemożliwiający prawidłowe przebycie danej odległości w czasie normalnym, naturalne zmęczenie pracy, wymagające odpoczynku, co także wymaga czasu. I. W każdym z tych wypadków niepunktualność jest tylko wyłączeniem się z owej wady musi być odmienna. Człowiek opsył lub ocięzali, człowiek lekomyślny lub nie mający poczucia odpowiedzialności przestanie być niepunktualnym z chwilą, gdy uświadomi sobie, że każde zaniedbanie obowiązku lub zaciągnięto zobowiązania pociąga za sobą dalsze błędy, a więc także i chybienie terminu. W drugim wypadku człowiek nadmiernie czynny i skutkiem tego niepunktualny musi nauczyć się sztyki obliczenia czasu, ile godzin czy też minut wymaga dokładne zatłwienie każdej czynności, która chce wykonać, musi dodać do tego obliczenia pewien czas dodatkowy jako zabezpieczenie przeciwko przeszkodom nieprzewidzianym i dotęro wtedy dokonywać tych czynności, kiedy pozyska pewność niezawodną, że nie chybi terminu, do którego się poprzednio zobowiązał, albo do dotrzymania którego jest stale zobowiązany. Najważniejszą przyczyną dla człowieka punktualnego jest stale pamiętanie o godzinie, w której musi dokonać danej czynności, i unikanie wszystkiego, co mogłoby stanąć na zawadzie dotrzymania terminu. Kto praktykuje to przykazanie, nigdy nie opóźni się i siebie nie zawiedzie.

OGŁOSZENIA

Zgłaszający się na ogłoszenia winni włączyć do listu kopertę obrankowaną wówczas, gdy w rachubę wchodzi przekazanie listu.

POSZUKUJECIE ?
Rodzin, Znajomych

CHCIE SI SPREDAĆ ?
Przedmioty, Gospodarcze, Domy, ODDAC W DZIERŻAWĘ ?
ogłosie o tym w „WIARUSIE POLSKIM”
a z pewnością będziecie zadowoleni. Jedna z linii ogłoszeniowa kosztuje 5 fr. Najmniejsze ogłoszenie za jeden raz 25 fr. — 3 razy 60 fr.

Blizszych informacji
na każde żądanie udziel Administracja „Wiarius Polskiego” — Na odpowiedzi należy załączyć znaczek pocztowy za 1 fr. 50.

RÓŻNE
Grand Hotel de Bordeaux w ARGENTAT (Correze) poszukuje od zaraz

Z KOBIET - POLEK
mówiących po francusku, w charakterze pokojowej i pomocnicy kuchennej. Oferty z podaniem warunków i przebiegu pracy proszę kierować na adres : GEORGES STANOWSKI — Moncaux-sur-Dordogne (Correze) — (Visa O.R.T. Nr. 3911).

Do gospodarstwa poszukuje się od zaraz

KOBIETY w średnim wieku mogącej wykonywać wszelkie prace domowe z dojeniem krowki włącznie. Wynagrodzenie według umowy. Oferty na adres : MARKOWSKI JAKUB — Saulzet par Gannat (Allier) — (Visa O.R.T. Nr. 3608).

Podziękowanie
Wyrażam niniejszym z głębi duszy piące Podziękowanie Kolonii Polskiej i Czechosłowackiej z La Grand Combe za udział w pogrzebie

s. p.
SYNA MEGO
zmarłego w dniu 9. 2. 1943, oraz p. p. Władysława Król i Elsiebeth Seres za zorganizowanie zbiórki na ten cel.

Władysław Stefanski
La Grand Combe

Imp. de la PRESSE LYONNAISE
46, rue de la Chartra, LYON (Rhône).
Le gérant: E. BOUCHER.

118 — QUO VADIS ?

oś nieznanego temu światu, w którym żył, i że Liga, gdyby go nawet kochała, nie ze swych chrześcijańskich prawd dla niego nie powieci; że jeśli istnieje dla niej rozkosz, to całkiem odmienna od tej, za jaką ubiegał się on, i Petroniusz, i dwór Cezara i cały Raym. Każda inna z kobiet, które znał, mogła zostać jego kochanką, ta chrześcijańska mogła być tylko ofiara.

I myśląc o tem, domawiał pięknego bółu i gniewu, cmił zaś zarazem, że ów gniew jest bezsilnym. Porwał Ligę wydawało mu się rzeczą możliwą i tego był prawie pewien, ale również pewien był, że wobec nauki on sam, jego męstwo, jego potęga są niczem i że z nią sobie nie poradzi. On rzymski trybun wojskowy, przekonany, że siła miecza i pięści, która zawiadnia światem, zawsze nim wiaład będzie, po raz pierwszy w życiu ujrzał, że poza nim może być jeszcze coś innego, więc ze zdumieniem zadawał sobie pytanie: co to jest?

I nie umiał sobie jasno odpowiedzieć, przez głowę przelatywały mu tylko obrazy cementarza, zebrańto domu i Ligę, zakubanej całą duszą w słowa starca, opowiadającego o mecie, śmierci i zmartwychwstaniu Boga-człowieka, który odkupił świat i obiecał mu szczęście po drugiej stronie Stryxu.

Gdy zaś o tem myślał, w głowie jego powstawał chaos.

Lecz z owego zamętu wyproroczył to narzekania Chilonis, który począł błądzać na swoje losy: był przecie zgodzony do odzyskania Ligę, którą też z niebezpieczeństwem życia odsunął i wskazał jej. Ale czegoś od niego chce więcej? Czy się podniósłwał ja porwać i kto mógł nawet wymagać czegoś podobnego od kaleki, pozbawionego dwóch pałców, od człowieka starego, oddanego rozmyślaniom, nauce i onocie? Co się stanie, jeśli pan tak dostojny, jak Winicyusz, poniesie jakowyś szwank przy porywaniu dziewczicy? Zapewne, że bogowie powinni czuwać nad wybranymi, ale czyż nie trafiały się takie rzeczy, jakby bogowie grzywali w błeki; zamiast patrzeć, co się na świecie dzieje? Fortuna, jak wiadomo, ma zawiązane oczy, więc nie widzi nawet w dzień, a coż dopiero w nocy. Niechże się coś stanie, niechże ten niedźwiedź ligęski rzuci na szlachetnego Winicyusza kamieniem od żaren, beczka wina, albo co gorzej wody, ktoś zarzydzi, czy na biednego Chilonis zamiast nagrody, nie spadnie odpowiedzialność? On, biedny medrecz, przyswajał się też do szlachetnego Winicyusza, jak Arystoteles do Alexandra Macedońskiego, i gdyby przynajmniej szlachetny Winicyusz oddał mu tę księskę, którą w jego oczach zatakuwał za pas, wychodząc z domu, byłoby za co, w razie niezdziwienia, wezwąć natychmiast pomocy lub przedzać samych chrześcijan. O! dlaczego nie chcał słuchać rad starca, które dyktuje rozstronność i doświadczenie?

Winicyusz, usłyszawszy to, wydobyl kieszę z pasa i rzucił ją między palce Chilonowi.

— Masi i milcz.

Grek poczuł, że była niezwykle ciekła, i nabral odwagi.

— Cała moja nadzieja w tem — rzekł — że Herkules lub Teuszus trudniący się jeszcze dokonywaniem czynów, czemże zaś jest mój osobisty, najbliższy przyjaciel, Kroto, jeśli nie Herkulesem? Ciebież, zaś, dostojny panie, nie nazwę pobógiem, albowiem jesteś całym bogiem i nadal nie zapomnisz o służbie biednym, a wiernym, którego potrzeby trzeba od czasu do czasu opatrywać, albowiem

W kilku wierszach

MARSYLIA. — Zaarrestowano 13 osobników, zamieszanych w sprawie sprzedaży kart żywnościowych. Oskarżono też o współinstwo około 50 narobców.

NOWE DELHI. — Ślan zdrowia Gandhiego nie uległ poprawie. Przy lozu jego czuwa kilka osób.

CHESTERMONT-ERRAND. — Ujęto dwu osobników, którzy ograbili skład Pomocy Krajowej w Royat — po zamordowaniu stróża.

VICHY. — Władze niemieckie przypominają raz jeszcze, iż przesyłanie zapalek do jeńców — jest surowo zakazane.

RZYM. — Rząd albański, utworzony 19 ub. m. podał się do dymisji i został zastąpiony przez inny gabinet, pod przewodnictwem p. Jacomini.

MARSYLIA. — Po 500 gr. makaronu za znaczek DW z b. m. Sprzedaż bulw jest dozwolona bez ograniczeń. Po 55 gr. margaryny za znaczki GA i GB po 25 gr. oraz 5 gr. za znaczek GC.

RZYM. — Zarządono rejestrację obywatelską wszystkich lekarzy, urodzonych w latach 1914-1915-1916.

TOKIO. — Sejm uchwalił 12 nowych projektów ustaw, zwiększających podatki w Japonii.

VICHY. — P. Marszałek przesłał osobiste podziękowanie młodzieży dept. Lyonu za owocny udział w zbiórze na rzecz nieszczęśliwych dzieci, która dała 98.000 fr.

LIZBONA. — Podsekretarz stanu do spraw wojskowych zapewnił, iż dziesiątki tysięcy żołnierzy portugalskich jest gotowych do obrony swego kraju i jego posiadłości kolonialnych.